

Příloha k protokolu o SZZ č. ....
JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola: **Filosofická fakulta**

Datum odevzdání posudku: **8.6.2011**

Pavλίna TAMPÍROVÁ

Jméno: .....

Obor: **..Bohemistika**

Recenzent * /

bakalářské práce

Vedoucí */

Mgr. Lucie Medová, MPhil., Ph.D.

.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Specifika komunikace v hodinách praktické výchovy

.....

Práce Pavlíny Tampírové si klade za cíl popsat prostředky konkrétní komunikace se speciálním důrazem na neverbální prostředky a ostenzi. Materiálem k analýze byly nahrávky komunikace v hodinách praktické výchovy 8. a 23. listopadu 2010; diplomantka se těchto hodin zúčastnila a pořídila a později přepsala nahrávky této komunikace. Teoretickou základnou pro přepis nahrávek sloužila Müllerová a kol. (1992), transkribované nahrávky najdeme v příloze práce. Jakkoli koncepčně dobře připravená, práce má relativně velké množství nedostatků a nejasností, z nichž výběr uvádím níže doufajíc neochvějně, že diplomantka bude schopna nedostatky obhájit a nejasnosti objasnit.

Práce se velmi těžko čte, a to proto, že je plná formulačních nepřesností ukazujících, jak pro diplomantku nesnadné cokoli pojednat teoreticky (*jen pouze* teoreticky, jak zní její oblíbená formulace, str. 1 a 28, např.). Pasáže o komunikaci (podkapitola 3.1.) jsou souborem náhodně vybraných pasáží z náhodně vybraných příruček, jejichž společným jmenovatelem je fakt, že se v nich objevuje slovo *komunikace*. Když autorka popisuje přepis nahrávek, dozví se čtenář teprve v průběhu textu, že nahrávky byly pořizovány na diktafon a následně přepisovány. Mimochodem, způsob přepisu nahrávek je zaznamenán velmi krypticky a jeho výsledná podoba mi nenapomáhá odpovědět si na otázku, proč je jednou z příloh tabulka fonetické transkripce češtiny – s ní se při přepisu, pokud jsem byla s to posoudit, nepracuje. Podobně v podkapitole o dialogu (3.1.4.): ta je jakýmsi teoretickým pojednáním o dialogu, ale proč a jak se vztahuje k celkové koncepci práce se čtenář nikde nedozví.

Formulačními nepřesnostmi a znetvořeními je práce protkána, vybírám jen relativně náhodně: str. 1 (*popis vychází z brožury*), *kteřou škola vydala k padesátému výročí vzniku založení; Roman Jakobson tvrdí, že je potřeba vymezit přehled konstitutivních činitelů každé řečové události, aby se mohl těmito funkcemi zabývat hlouběji* (str. 24); *stručně objasnit činitele řečových událostí a funkce Romana Jakobsona* (str. 39). Formulace jsou až úsměvné (a mohlo by se jich tu objevit přehršle), neuvádím je tu ale proto, že bych chtěla diplomantku zesměšnit či ji znevážit, v žádném případě ne: za touto prací je mnoho hodin soustředěné a úctyhodné práce, mně vadí, že výsledek (tedy tato bakalářská práce) tuto skutečnost spíše zastírá než aby se jí chlubil (jak by měl). Tomu nepomáhají ani překlepy, např. (*v komunikaci*) *bylo hojně využíváno mimiky a gotiky* (str. 17) a relativně časté chyby, zejména v kladení čárek ve větách i souvětích (*Při této situaci jsme my, těmi, kdo poznává poznávaný předmět a to díky vlastním smyslům*. (sic, str. 30)), ve shodě (*...patřit slova chválicí i takové, kterými dáváme najevo souhlas*. (sic, str. 27)), ve valenci (*Komunikanti byli komunikačního projevu*

přítomni (str. 39)) a v použití posesivních zájmen (*Druhý partner nenechá prvního dokončit svou repliku* (str. 8) a *Jejich* [studentů, LM] *úkolem bylo nanormování potravin podle receptur a poté učinit zápis do svého sešitu* (str. 27)). Krom toho je nutné práci vytknout i ne dostatečně pečlivou práci s citovanou literaturou: ani Swiftovy Gulliverovy cesty, ani Mathesius (1966) se neobjevují v seznamu literatury – a, mimochodem, jaké je teoretická (či jiná) motivace k pojednání o tomto Mathesiově opusu v části o ostenzi?

Tímto se dostávám k výhradám k praktické části práce, tj. k aplikaci teoretických poznatků popsaných v první části práce na vlastní transkribovaný materiál. Autorka identifikovala 5 instancí ostenze (str. 41), já však procházejíc přeepsané texty jsem minimálně silně nakloněna k tomu identifikovat 7 či 8 dalších situací, v nichž bychom o ostenzi měli minimálně uvažovat (cf. konverzace na str. 58, kde J ukazuje(?) M. jak plánuje nakrájet vejce a M ji(=J) opravuje), resp. uvažovat o rozdílu mezi ostenzí a deixí. Tato hranice je dost neostrá (a na místě se zdá otázka, zda je je vhodné či dokonce nutné teoreticky oddělovat), jak dosvědčuje např. i autorčina formulace ze str. 41, kde autorka popisuje jí nalezené případy ostenze: *studentka Nikola na otázku, zda přidala slaninu do španělského ptáčka, reagovala ukázáním slaniny* [zvýraznila LM].

Diplomantka prokázala, že je relativně schopna shromáždit a relativně samostatně utřídit základní poznatky, rezervy zůstávají v dovednosti nabídnout tyto poznatky relativně přijatelným způsobem čtenáři. Jak stojí výše domnívám se, že úsilí vynaložené autorkou převyšuje tento trochu smutný výsledek. Na druhou stranu jsem si vědoma toho, že toto je autorčin pravděpodobně první seriózní pokus o jazykovědnou práci, nechci pouze kritizovat, chci jen, aby si diplomantka uvědomila naprostou nutnost pečlivé koncepční práce s materiálem – a její následnou prezentaci jako nedílnou součást tohoto snažení. Práci doporučuji k obhajobě s nadějí, že si autorka v budoucnosti osvojí lépe základní dovednosti nutné pro teoretickou jazykovědnou práci.

velmi dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: .....

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

Českých. Budějovicích

8.6. 2011

V ..... dne .....

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte

